

CSIKSZEREDA

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TARSADALMI ES SZEPHODALMI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak: Egyszeri évre 4 kor. Félévre 4 kor.
Negyedévre 2 kor.

Feladvány szerkesztő:
Dr. SZÁNTÓ SAMU
ígyvöl.

Művelői bizottságunknak 40 fillért küldötünk.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legelőzőbbben számítottak.

A székeley érdek mint politikai fegyver.

A politikai hullámok magasra csapnak el, a nemzeti érzés győzedelmeskedett a vakokunk és süketeknek a táborára fölött; azok fölött kik vakok voltak, mert nem látták az idők jelét, nem látták, hogy politikai vezetőik csak egyszerű kis alkotmányvértés örvé alatt az ausztriai összbirodalom karjaiba hajítják a magyar nemzetet, a kik süketek voltak, mert nem hallották, mily hatalmas, mily magasztos energiával védekeznek a nemzet minden legkisebb törekvése ellen, mely alkotmányát fenyegeti s a Tisza-féle corrupt politika ellen, a mely előtt semmi sem volt szent, a mi a szabadelvű hatalmi örökleteknek szolgálatára, hasznára lehetett.

Nem szükséges túlterjeszkednünk szűkebb hazánk határain, a mikor a közelmúltból példákat keresünk ennek illusztrálására, olyan példákat, melyek mindig

tanulságot szolgáltatnak a nagyon is gyakran előforduló hasonló körülmények között,

Nagyon népies, felkapott lefogás az, hogy a kormány az állam s a kormánypárti képviselőjelöltek a kormány, tehát az államnak a képviselői. S ezért ezek az urak ígértek mindent, a mi szép, a mi kedves, a mi jó, hogy a kormány így, meg úgy pártfogásba fogadja a székeley népet, ennyire meg annyira a szívén viseli a sorsát s azonnal megoldatik az a szálló igévé lett székeley kérdés, míhelyt a vármegye kormánypárti képviselőket küld a parlamentihez.

Mintha bizony a kormány tenne valamit a székeleység érdekében! Mintha bizony a sajátjából tenné azt! A mi történik, az mind a magyar állam nevében történik, a mely nemcsak a kormányból s kormánypártiakból áll, hanem az ellenzékiekből is s csak szerkesztői kérdés, hogy a kor-

mányszás gyepőlőt ki tartja a kezében, mint a hogy a kecsis nem egyszersemind okvetlen tulajdonosa is a fogatnak.

S hogy mennyire nem rokonszenvből, ragaszkodásból, lelkiismeretből történt mindez a sok ígöretés, annak ecelatans példája a mai helyzet.

A kormány megbukott. Menthetetlenül megbukott s vele megbuktak a sok szép ígöretések is, mert hiszen ma már úgy sem sok hasznát venné a székeley nép jóindulatának, hállájának. Pedig mennyi szép kérdés is maradt függőben, a mi a esiki székeley nép érdekében sürgös elintézésre vár.

Hogy többet ne mondjunk, itt van a vasut. Februárban lejárt a pályázat, az ajánlatok be is érkeztek, fel is bontották őket. Úgy tudjuk, legelőszöb a Pallos Armin mérnök ajánlata. S a kereskedelmi miniszterium még ma, hónapok mulva sem döntött abban, kinek adja ki a vállalatot.

Az okleveles bolond.

Írta: Bobonyi Nándor.

Azt se minden bolond ember teheti meg, hogy okmányilag igazollassa a maga bolondit mivellett Várju Péter uramnak jutott ki ez a kiváló szerzene, hogy a talu okleveles bolondjának tituláltassék.

Ennek pedig az a históriája Afféle ákációzus, igazga ember volt Várju uram, aki mindenkihez belekapcsokodott. Öneki nem hozhattak törvényt az országgyűlésen, ami eljötté végig, az elsötöl az utolsó betűig, szemenszedett gázség nem lett volna, a mit csak a szegény ember elnyomására landáltak ki az urak.

Neki minden adhatott ki rendeletet főbiró, se alispán, hogy az a rendeletet világos törvényírtás nem lett legyen. Mert hát szerinte valánemennyi miniszter, valánemennyi követ, egy-két előcsalós kivételével, mind kőni való akasztófa.

Az alispán, meg a főbiró, no hát azokról nem szól, mert hát azok közelebb vannak az emberhez, aztán könnyen befitytyentik nekik az igaz szót s annak megint csak a szegény ember issza meg a levét. Hanem azért tudta minden ember, hogy minő véleményvel van felöltök

Legtöbb baja volt Várju urammal

taludjon taluja doltároságának. Öreg birc, törvénybíró, valánemennyi esküdttel huncut volt az a doltó valánemennyi Vasárnap doltótanonkót a közseg ház doltó, a talu fórumán, heti köznapokon, gyertyagyújtás doltó a kovacs-műhelyben, a talu poliklínán doltó rendszeren. Utta a szót, és a szava orakulum volt.

Hosszu kárdeim, azaz túsokodás után juttott a közseg képviselő-sötöche. Ott aztán tette a tevest, de hogy am. Mindenkihez belekötött. A notariustól kezdve a kiribíró; minden hivatalbéli személyt meggyanúsított.

Neki minden tehet meg kellett apróra magyarázni. Kötélke rüllette, kotszagszagsz meg a legnyilvánvalóbb folyó szükségleti kiadásokat is, hogy nincs-e bentük valum luncsosság; hogy az a pakli gyula, amu esztendőn át a tanácssteremben elöngy, csakugyan egy krajcárba kerül-e a zsidónál?

Minden, ami kiadás volt az a neki sok volt; s minden, ami bevetel volt az a neki kevés volt. Szinte kierzeti a számlató szávan a gyuanúsítás:

Hát többi hová lett?

Aztán az a „száz korona” miért csak száz korona? Mikor az több is lehetne! Aztán amaz a „száz korona” miért száz korona, mikor az kevesebb lehetne!

U több is megunták a kapcsokodását s a jozanabb elemek osszelegotak s kibuktattak a képviselőtölelebb.

No lett erre nagy lármá, handabanda! Zajos lett ismét a kovacs-műhely környéke.

Hogy így, hogy úgy! Nem kell az ilyen ember az uraknak, mert ez nem áll el az igazságot. Ez kipszkálja a legkényesebb gesztenyét is a hamu alul. Bezzeg nem azt atoll, hogy a kezét megégetti.

A talu elnye a tanácsbeliek bizony meg voltak vele akadáva. Nem volt töle maradásuk. Egyszer el is panaszkodtak sorsukat a jrasbeli toszlogabiro urak

Mit csináljunk ezzel az emberrel? Nem tudunk vele hova lenni. Mind gazemberek vagyunk elotte, csak ő egyedül a becsületes ember

Főbiró uramnak ez volt a tanácsa

Válásszák meg kentek bírónak, legatöbb betönik kentek a szájt. Vagy ha kentek be nem tudják tommi, majd be tömöm en.

Es csakugyan az lett a dolog vege megválasztották Várju uramot a közseg bírájának. Lett nagy öröm izraelben! A sajtó pártihyer (mert hát kinek ne akadnának pártihyer?) majd kirgrottak a börtönből örömlükben.

No majd ez csinál rendet olyat, amilyen meg nem volt a faluháza környék.

Mikor tudakozódnak, a kilógás az, hogy a mostani kormány csak ügyvezető kabinet és semmiféle érdemi rendelkezést nem akar tenni. De hát Urum István, a Wolfner Pál udvari tanácsosa s Strécher Alfréd pénzügyi tanácsosa való kinevezése is a kormány bukása után történt, pedig azok is érdemi intézkedések! Vagy azok fontosabb és sürgősebb dolgok voltak, mint a székelyek vasutja? Sok mindenért fájhat a kereskedelmi miniszter ur feje, de azért az egyért bizonyosan nem fájna, ha a csiki vasút építéséhez hozzálatna, sőt ellenkezőleg mindenki elismeréssel adóznék neki érte s kellemes emléket hagyna hátra maga iránt a székely nép szívében.

Csak hogy az a baj, hogy sohasem akartak ezen a népen segíteni. A híres székely kérdés csak politikai kérdés volt, mely örrökké a választások előtt pattant ki, a választások után pedig esendően elaludt.

Ídeje volna már, hogy a vármegyéket ne politikai párfalásokra való tekintettel osztályozzák s árasztanák el az állam jótékony kegyelmét mindenfelé, a hol arra igazán szükség van. Ídeje volna, hogy a székely kérdés kapcsolatait ki a politikából, ment legyen minden rendszer és kormányváltástól, mert addig eredmény-

nyes munka el sem képzelhető, a míg a segítség csak politikai frazis leand.

A székely nép pedig tanuljon a multakból. Kövösse mindonki saját legjobb meggyőződését a politikában, de tartsanak össze a székely kérdésben, ne engedjék azt politikai játékszerré lenni s akkor lesz vasutunk, lesz mindeniünk, de addig nom!

A politikai hétről.

A király elutazott Bécsbe, fájdalom ez nem jelenti a válság megoldását, hanem csak elodázását, mert a király nem akarja respektálni a nemzetnek a választásokban megnyilatkozott akaratát, viszont a nemzet sem akarja azt, a mit a király akar. Tisza Hédervár, Lukács, Szögyény, Pittreich, Montecuccoli nevek csak úgy röpködtek a levegőben s a vége, hogy maradt minden a régiiben. Hisz az természetes is. A hol csak az urak vannak, ott nemzeti aspirációról szó sem lehet. Ő felsége ma sokkal merevebb álláspontot foglal el, mint a válság első időszakában. Ma feltétlenül követeli a katonai kérdések kikapcsolását s az önálló vämterület eljlesztését. De hát akkor mit ad? A 480 milliós katonai követelésből két évre ellátásztani enged vagy 80 milliót. Köszönjük alásan. Ez is a két éves katonai szolgálat s a honvédtüzérség terhére megy. Ilyen feltételek mellett hajlandó volna a koalíciót a kabinetalakítással megbízni.

Tisza és társai pedig, hogy a koalíciót megbontsák, felhívatatosan azt

híresztelik Kossuth Ferencről, hogy ő hajlandónak nyilatkozott ebbe belelemeni. Legkésebben azonban ezt a gyanús híresztelést azzal cáfolta meg önmaga, hogy a vezérlo bizottság ülésén a leghatározottabban ellenezte annak elfogadását.

Igy tehát nem vált valóra, hogy az országgyűlés megnyitásaig, április 4-ég már lesz új kormány, mert fajdalom ezental is Tisza s az ő gárdája vezetik tovább az ügyeket s élvezek a hatalom gyümölcsét.

Érdekes folytatásokban jelenik meg a Pesti naplóban Bánffy naplója. Olvassuk belőle, hogy a volt miniszterelnök vas következetlenséggel ragaszkodik pártjának programjához s a szövetezett ellenék vezérlo bizottságának ülésén ő képviseli a radikális elemet, a melyen minden kísérlet, mely a nemzeti aspirációkat ki nem elégíti, hajótörést szenved.

Nem arra van szüksége a nemzetnek mondja Bánffy, hogy akár ő akár más az ellenékből miniszter legyen, hanem arra, hogy jogos kívánságai kielégítést találjanak.

A képviselőház Justh Gyula elnöklete alatt megkezdte tanácskozásait.

Első érdemi döntése volt Kossuth Ferenc indítványa. Mondja ki a képviselőház az ugynevezett Dániel-féle „eselekményt” semmissnek, törvénytelennek s törölje ki még a nyomát is, a ház naplójából. A ház többsége tomboló lelkesedéssel fogadta el a tárgyalás alapjátul az indítványt s ezzel a lex Dániel még alakilag is letűnt a napirendről.

S hogy milyen hazafiatlan s erélytelen elemekből van a szabadelvűpárt

kén. Ez majd ráneha szedi notárius uramat! Ez majd nem tel újat huzni főbíró uramat! Kossuth-apánk óta nem volt ilyen jókarója a magyarnak.

A „józanabb elemek” nem törődtek vele, hadd teljek kedvük amazoknak is. Ham nem lát, akinek egyedül nem tetszet az a dolog, az Várujme asszonyom volt. Váruj Péter uram hítes társa.

Hijába! ez már a „magyemberek” végete! A legnagyobb terem feleségének férje sem egyéb közönséges „vén számár”-nál. A legnagyobb ember felesége sem lát az urában mást, csupán csak veszekedő házasúrsat. Ha meg oly magasa emeli is a nagy terült a közvélemény a dícsőséges népszerűség piedestánján az asszony rendszeren lerángatálja onnan a hétköznapias-takó porába.

Aztán az örökzűrség. Szokratéstól kezdve egész Váruj Péter uramig, hogy minden nagy férfinnak meg volt a maga Xantippeje.

Váruj uramét Sára asszonyinak hívják.

Sára asszony egyedül volt arra jogosítva, hogy olyan száz tonus gorombaságokat engedjen Váruj uram fejéhez, amit más ugyan meg nem mert volna tenni. És Sára asszony ezt is ezzel a jogával. Egyedül ő tehetette megtörülés nélkül. Ő bizony egészen nem véleményelt Váruj uram felől, mint azok a kelkes férfiak, akik a talu eljére megválasztoták. Nem is esí-nált titkot belőle. Megkapta azt Váruj uram reggelire, del ebédre és vacsorára. Sőt az eszakai álmát is azzal verte ki a szeméből, hogy

No kend vén számár, hát kellett ez kendnek? Éddig csak messziről nézte a mások veszekedését, csak messziről uszogatta egyiket a másika ellen, hogy: ne hagyj

magad, ne fély tőle, a te részedben az igazság! Most aztán kend is oda elegyedik közéjük. Hisz egyebet sem tesznek ott a faluházán, mint csupán veszekszenek, amiből a falunak ugyan egy szakra haszna sínes

Péter bátyó megkísérlette egy párszor félbe szakítani a nagy szó-zuhatagot:

Hallgass asszony nem értesz te ahhoz.

De Sára asszonyt ez nem zavarta meg félvett textusában:

Nem ám, mert ahhoz nagy tudomány kell egymást marui, veszekedni ott a faluházán, aztán szépségesen kibékülni ott a Tunikás Lotti koresmájában a literes füvegek árnyékában. A dolog meg maradhat ideháza addig. Vagy pedig: hisz otthon az asszony. Arra voló a vén szipirtó. Majd dolozzik a kelt helyett. Ellát lovat, tehenet; fűvet kaszál a kerti alatt, megeteti a malacokat, kihordja a trágyát a mezőre, buzát visz örletni a matombá... no de csak azt lesse kend, vén számár.

Hallgass asszony! Száz pengő forint fizetés jár az én hivatalommal.

De kétszázat elherdál kend az eszem-iszom cimboráival ott a Tunikás Lotinál. Dejszen csak én kerüljek enszer vele szemtől-szembe; lát tudom Istenem, hogy megfészölöm azt a boglyas haját a tizágu fészévt

Péter bátyó megpróbálta kitérni a veszekedléseknek. Kiment a kertbe, pajtába, elnézett az istállóba, de bizony Sára asszony mindentvé utána vitte a maga mondandóvalóját:

— Azt tudom, hogy könnyű volna ugyan uraltáni, de bezzeg a dologtól fázik az ur. De majd én is azt mondom: ha kend ugy,

én is ugy. Ha kend prédát, majd én is prédálok. Kuporgason a kurta kendnek tovább,

Váruj uramnak nem volt sehol maradás. Három napig csak állt. De már negyednap kifogyott a türelmeből. Elővette azt a jó paraszti kurát, amit a falusi ember szokott ilyen esetekben használni: megverte az asszonyt.

Ezzel aztán maga ellen zúdította a háznapot egészen. A fia is, meg a menyje is Sára asszony pártjára állottak. Nojszen volt azoktól aztán mit hallgatnia. Utóbb is jobbnak látta megretíráli. Elkerült le a kertek aljának. Bevitte magát a Tunikás Lotti koresmájába, onnan aztán ki nem lehetett ásní másnap reggelig.

Ugy féldél tájban azzal állított be másnap a saját hajlékába, hogy:

— Békesség adassék! Befogja a száját minden teremtett emberi lélek. Lemond a bíróságról. De aztán láma ne legyek több;

Szóval: kapitulált kényre-kegyre.

Hanem hát a közbizalom elől kitérni nem oly könnyű feladat. Főbíró ur hallani sem akart róla. Akit egyszer megválasztottak, viselni kell annak ezt a hivatalt (török-szakad egy álló esztendeig; vagy pedig fizetnie kell kétszáz korona kemény bírságokat ugy, hogy csak ugy ropog.

Péter bátyó szárnyn meg volt akadá. Kétszáz korona nagy pénz, meg ha száz forintnak vesszük is. Hová legyen, mit teyzen?

Ej, hisz tudja ő a járást Szentlőrinc-felé. Ugyvéddel is nem egygyvel parolázott ő már ottan. Majd a fiskális ur kiségit a linárból.

Zsákra rakott egy konkorodott farku szusza malacot, bevitte a fiskális urnak s megkérte, hogy adjon neki valami jó tanácsot,

tömege össze gyurva, s hogy minő rémes befolyást gyakorol még rajuk Tisza a jövődől hatalmi biztatásokkal, legjobban jellemzi az, hogy a tisztelt szabadelvűpárt még ma is a november 18-ika alapján áll s pártértekezleten határozta el, hogy az indítványának ellene szavaz.

Hanem aztán a legközelebbi választásokor ezt el ne feledjék a választók előtt is hangoztatni!

A tanácskozás másik tárgya a királyhoz a válság tárgyában intézendő felirat, melyet a szabadelvűpárt értekezlete szintén feleslegesnek tart. Kossuth Ferenc indítványát a pénteki ülésben indokolja meg, hogy egyszer már a legilletékesebb faktor, a parlament közölte a felséggel a nemzel megváltoztatlan álláspontját.

A szövekezett ellenék meg is állapította már, hogy melyik párt hány tagot küldjön ki a feliratot szerkesztő bizottságba. E szerint a diszidensek 2., a néppárt 2, az újpárt 2, a függetlenségi pártból pedig 15 képviselő fog helyet foglalni a bizottságban. A szabadelvűpárt kisebbségi feliratot nem indítványoz.

A legújabb hírek szerint gróf Tisza István már e napokban távozik helyéről, miniszteriuma azonban az ügyeket tovább viszi. Kapunk tehát egy politikai különlegességet, a fejnélküli politikát, mely különben tulajdonoson észszerűnek eddig nem volt mondható.

A nő az élet harcában.

Lehet, hogy a modern haladás ellenségének fognak bennünket ezért a cikkért nevezni, de mi azért megis

kimondjuk őszintén, hogy nem rajongunk a nők emancipációjáért. Mert abban a pillanatban, a midőn a nőknek a férfiakéval egyenlő jogokat és kötelességeket adunk, elvontuk őket eredeti természetes hivatásuktól és boldogtalanná tesszük őket, de a férfiakat és gyermekeinket is.

A nő lesléleg és szellemileg gyengébb a férfinnál. A csontjai vékonyabbnak, az agyveleje könnyebb, akarateréje, fantáziája, ideálizmusa szűkebb korlátok közé van szorítva. Ez tény, melyet az emberiség története és fejlődése a legmesszebbre menőleg igazol. Tudom, hogy sokan lesznek a tisztelt olvasók közül, akik e kijelentésért morgorva, maradi embernek fogják e sorok íróját deklarálni, holott az illető fiatal és teljes odaadással van a női nem iránt. De megvan az ítélete arról, hogy vége ott a családi boldogságnak, a nyugodt és kényelmes együttélésnek, a házas-párok lelki harmóniájának ott, ahol az asszony kint küzd az élettel s férjével vállalva kérsbi a kenyeret reggeltől estig tartó munka között.

Az asszony hivatása az anyaság és csakis az anyaság. Ez a természetes törvénye, amely parancsol mindenek felett, s minél inkább eltávolodik valamely kultúrnap a természeti törvénytől, annál inkább süllyed erkölcsiében s hazát alkotó képességeiben. A nő az élet harcában csak a legeslegközélet-szerűbb mértékig tud érvényesülni, iskolában, irodában, műhelyben s egyebütt csak a szürke napszámos munkát végzi. E munkában teste elhervad, színes lelke megfakul, kivész belőle az anyai s háziasszonyi hivatás iránt való érzék, elhidegül a gyermekek s családi tűzhely iránt. Férjében nem az életársát, ha-

nem munkátársát látja s mert reggeltől estelig idegenek között kenyeret keres, otthonától elszakik s a kellő mértékben meg nem becsüli.

Ilyen a kenyerét kereső asszony. Se magának, se férjének, se gyermekeinek nem telik öröme abban, hogy ő is dolgozik pénzért. Igaz munkájával emeli a család anyagi jobblétét, de ezzel nem ér fel a feldult családi élet, a gyermekek nevelésének elhanyagolása.

Még ridegebb a sorsa a leánynak, a ki megélhetésért dolgozik s nem megy férjhez. Elszárad, elfakul ha tisztességes: tilos utakra lépni, ha mégis ki akarja venni a részét az élet örömeiből. S ezt rossz néven nem lehet tőle venni. Éppen úgy, mint a színésznő, a leánynak maradt hivatalnoknő vagy egyéb alkalmazottal is egészen más elbírálás alá kell hogy essék a szív és vér világa dolgában. Annak a társadalomnak, amely a leányt kikergeti az élet harcába s nem tud neki férjét juttatni, nincs joga ahhoz, hogy veleszemben a föltétlen érvényesség álláspontjára helyezkedjék, mert ez barbár, igazságtalan, embertelen követelés lenne. Ha a társadalom szemtel tud lenni az előtt, hogy a férjhezmenni nem tudó nő elárassza a hivatalokat, üzleteket, műhelyeket s vele áron dolgozván, kiszorítva onnan a férfiakat, akkor nem szabad meggúnyozni a nőt, ha a magára maradt nő neucsak a munkából, de az élvezetből is ki akarja venni a részét. Igenis, teljes jussa van ehhez is!

S itt jutottunk el arra a magaslathoz, amelyről tisztán láthatjuk, mi esoda végtelen, feneketlen erkölcsi-telelenségnek moarsza kell az a társa-

De már az ilyesmiről hogy tud valaki „oklevelet” venni!

Elég az hozzá, hogy ezzel tönkre tette tisztán a hitét. Eddig nem akadt ember, aki letorkollhatta volna a forumon, most elég volt, ha valamelyes szájas ellenlele odavágtá neki, hogy:

Hallgasson kend „okleveles bolond.”

Az is maradt a neve azután csúszágnak: az okleveles bolond.

Kedzte bántani ez a dolog. Ez mind a doktor ur machinációja. O tette meg bolondnak. No, de ahogy megtette bolondnak, úgy megint vissza is fordíthatja a dolgot. Elment hát hozzája, előadta a baját:

— Jó volt az az márs nagyon, doktor uram; kímásztam vele a csávából. Hanem egy a hiba: maga engem abban bolondnak nyilvánított. Ezt most már ország-világ a szememre hánytorogtatja. Az a nevem a faluban, hogy „okleveles bolond.”

De hisz kelmed maga kívánta úgy.

Igaz, igaz; jó is volt az „ktor így, de lám doktor ur is tudja, hogy nem vagyék bolond.

— Persze, hogy tudom. Kelmed maga tudja legjobban.

Magam is tudom. Ep ezért arra kérem most már a doktor urat, adna írást afelől, hogy nem vagyék bolond.

A doktor ur félrántotta szemöldökét a homlokára, egyett csetintett a nyelvével:

— Hm, Hm! Ez már bajos dolog. Mert hát tudja kelmed: hivatalos „okmány” hatályon kívül helyezni s az abban kifejtett érveket hatomra dönteni, megsemmisíteni, új érvekkel előállítani, bizonyítani, demontálni, kapacitálni, demantálni, megstilizálni... hisz kelmed tudja mi az!

Varju uram elgondolta magában, hogy itt még mindég marad hetvenöt forint tisztá haszon, hát csak felöltötte a doktor urnak:

Jól van, hát csak csinálja meg.

Meg is csinálta a doktor ur az írást. Az embernek a könyv esordult ki, (a nevetésből!) ha azt olvasta. El volt abban mondva, hogy micsoda szellemi megerőltetést ró ez a hivatal Varju Péter uramra, hogy ez a szellemi megerőltetés szerencse lesz, ha paralisz-progressívával nem végződik, amire Péter uramnak egyebként is szörnyű hajlama van. Bizskén dugta zsebre az írást Péter bátyó. Kifizette a huszötöt forintokat s nyugodt közömmel halgatta a pártlívek példalozását bizonyos áldomás irányában.

— Dejszen, nem leszek én bíró egy óráig sem.

— Akkor fizeti is kend a bírságot.

Azt sem fizetem biz” én. Itt írás a zsebemben. Adot írást a doktor.

Hát az az írás megváltoztatva főbíró nézetét is. Tekintettel arra, hogy a megválasztott bíró okmányilag igazolta e hivatalra való képtelen voltát, elengedte neki a bírságot s elrendelte az új választást.

Ezzel azonban nagyon elkedvetlenített Varju uram a pártlíveit.

— Vajontég mi lehet a baja? — kezdtek találgatni az atyafiak.

— Nincs annak kutya-baja!

— De valami bajának kell lenni. Lám a doktor oklevelet is adott neki. Szellemi bajt vagy mi a fránya.

Utóbb is kisírtótték, hogy „testi baja nem lévén”, bizonyosan az esse háborodott meg. Szellemi baj, paralisz?

Tudja is a paraszit, hogy mi az! Elég, ha csak sejtelve van róla.

Hát adott is neki a fiskális ur. Azt tanácsolta neki, hogy menjen el a doktorhoz, kérjen tőle egy nyilatkozatot, hogy így, meg úgy... tekintettel öreg korára... megpróbált testi egészségére... hiszen majd tudja azt a doktor ur! Egy szíval hogy ő ezt a hivatali nem viselheti s így a bírság is elengedtetik neki.

Magfogadta a tanácsot Varju Péter uram. Beállított a doktorhoz. Előadta a baját.

A doktor urat, mint lires tréfa-szerzőt ismerik egész megyeszerte. Azzal fogadta Varju uramat, hogy:

— Mi jót hozott kend Péter bátya?

— Egy kis sorom volna, ha doktor uram segítene rajtam.

Azzal aztán elmondta töviről-hegyiről a baját. Hogy a házi békesség kedvéért kész akármilyen áldozatra, csak a doktor ur adjon neki valami írást, amivel ő kimutatlhassa, hogy a bírságot nem viselheti.

— Hát van-e valami baja kendnek? Van-e csak akkorácska testi fogyatkozása, mint a kis ujjam: majd csinálók én beléle akkorát, mint a karom.

— Hiszen a mi a testi épségemet illeti: nem érzem én semmi bajomat; csupán a lelki bajom szörnyűségestelen módon nagy.

— Hm, hopp, lelki baj! — kapott a szón a jovialis doktor ur, — ebből talán lehet valamit csinálni. No csak bizza kend rám, majd eligazítom én.

— Aztán mennyibe került az az írás, doktor ur?

— Mennyibe? Hm! Hát látja kend, nekem sok dolgom lesz vele, mert legalább is tizenkét vaskos könyvet át kell olvasgatom, míg az igazi bajának a nevét megtalálom. Hát így bizony huszötöt leányon alul meg nem csinálhatom.

dalom, amelyben a nő teljesen egyenrangú lesz a férfival, hasonló jogokkal és kötelezettségekkel.

A természet ereje köti le a nőt az asszonyi állapothoz, az anyasághoz, s mielőtt elül eltér, bekövetkezik egy természetellenes állapot, tele bünnel és ridegséggel. A nőmenzicipáció bajnokai félrevezetik a világot, amely a modernség ostyájába göngyölt mérgespirulát mohón veszi be.

Halad s haladnia is kell az emberiségnek, de nem helytelen irányban. A természetes alap, melyen a mi őseink is éltek, az egyedül alap, amely az emberiség jövőjét biztosítja. A nők egyenjogúsításával eltérnénk ettől az alaptól s megromlanánk a világot.

A férfi erősebb és durvább, övé a küzdelem. A nő gyöngébb, finomabb: övé a családi tűzhely. A kivételek csak megőrösítik e tétel igazságát.

Nem zárkózunk el azonban az ellenvéleményektől sem, sőt szívesen vennők, ha olvasóink táborra, különösen a közvetlenül érdekeltek: hölgy közönségünk, cikkünkhoz hozzá szólana és véleményét, bírálatát velünk közölné. A közleményeknek melyek szerkesztőségünkönkhöz címzendők készséggel tért nyitunk lapunkban.

A dohány Erdély kulturhistoriájában.

Régi elcink „szipták”, ilták, rágták „füstöt”, levét, levelét „por tubák”-nak, füst tubák”-nak, „dohány ital”-nak egyaránt. Pedig szigorú törvények tiltották a dohányzást, a XVII. században Erdélyben 6-tól

Szegény Péter bácsinak a homlokát kiütötte a veríték. Bezzeg nem tudta ő felét sem, de azért csak rámondta:

— Tudom.

— No lássa kelmed. Ez nagy munka. Hogy ezt nyelbe süthessem, át kell olvasnom legalább ötven darab vaskos kötetet.

Nem kívánom ingyen.

Nem is kívánhatja.

Mégis hát mennyibe kerülne?

— Száz pengőn alul meg nem lehetem, mert különben is a hivatalommal játszom. Az ilyesmi nem tréfáság.

Péter bácsi a katapultát kezdte keresgélni. Közben folyton motyogott magában:

— Száz forint? Nagy pénz! Igaz, hogy nem tréfáság. Aztán még a hivatal is? Bizony nagy pénz! No majd visszagyűvök még...

Azzal vette a botját, katapultát s szép csendesen elcsoszogott.

De vissza nem jött többet.

Azóta Varju Péter uram senki másra nem tartott haragot, csak a doktorra. De hogy is ne! Bolondnak meg tudta tenni, noha nem bolond, huszonöt forintért; okos embernek meg nem tudja visszamasítani száz forintot alul. Pedig ezt ország-világ tudja, hogy ő okos ember.

De hát ilyenek az urak, ilyenek doktorok!

Azóta megteszi, ha úgy malac-legeltetés közben meglátja a doktor urat mellette elkocsizni, hogy hátatfordít neki és nem köszön. Teszi magát, mintha nem látná. Csak a malacok után csattogtat az ostorával, azokat korholja hangos fenszóval:

— Hát még te görhes?! Farkasok ögyenek még neved napján! Hő ide hűl!

200 forintig terjedő bírsággal büntették a „szip”-ókat, a „dohány burján” élvezése azért mégis elterjedt és semmiféle regula sem tudta elterjedését megakadályozni. A XVII-ik század elején kezdik ismerni Erdélyben a dohányt a törökök révén s nem sokára már annyira élvezeti cikk lett, hogy parasztok, nemesek főurak éltek vele. Apaffy fejedelem maga is erős dohányos volt s mindaddig, míg az erős török dohányok egészségének nem ártottak, itta és szipta rendületlenül a „dohót hányó növény”-t s csak mikor beteg lett, hozta meg tiltó rendelkezést. A nép azért nem respektálta a legszigorúbb törvényeket sem, tiokban tovább is dohányozott, mert ugy volt meggyőződés, hogy a dohányfüst tisztítja az agyvelőt, erősíti a látást, megakadályozza a fogak romlását, küzi a „rosz flukxus”-okat az emberek fejéből, bánat, gond ellen: külön szer s az egészségre feleletben használatos, nemcsak déli ebédet után, hanem „szüntelen szerzés után” is. A tiltó rendetek dacára egy század alatt, kivált a parasztok körében, oly nagy mérvű hódítást tett a dohány élvezés, hogy lassaként kénytelenek a fejedelmek és uralkodók a rendeletek céltalanságát belátni. De nemcsak a parasztok, hanem a főurak is szenvedélyesen éltek a „tobáka szörny”-nyel. Mikos Kelemen megemlíti leveleiben, hogy Rákóczi Ferenc igen szerette a dohányt s a kassai ötvösök többször készíttettek pipákat számára. Forgáchról, a fejedelem egyik vezérééről pedig tréfiáns megjegyzik, hogy olyan istentelen tubákos volt, hogy még akkor is szájában volt a pipa, mikor szent áldozásra ment.

A dohányzás elterjedéséről az első historiai adatot 1615-ből való, midőn a Bethlen fejedelem követte Törökországban járt és onnan pipákat hozott ura számára A II. Rákóczi György 1658-tól 1662-ig tartó hadjárata alatt a török katonaság révén a dohányzás már nem volt ismeretlen s a „dohány italosok” ahol csak szeret tettek, iltak egy-két jústöt az eleinte nagyon megbámult és utálatosnak tartott növényből. Néhány év alatt annyira népszerűvé vált a „hítvány füstölögés” a parasztok között, hogy Haller István mérgesen jelenti, hogy a parasztnak, „ha kenyerre nincs is, de a dohának meg kell lenni.” 1670-ben, a gyulafehérvári országgyűlés mégis hozta az első dohánnytiltó rendeletet. 1683-ban Segesvárott újra sörvényt hoztak a „tubák” ellen s ebben a törvényben már az asszonyoknak is megtilták 12 lrt, büntetés mellett a dohány itározást. Nem használt azonban egyik rendelet sem, de még a papok prédikációja sem s hiába mondta a szentpéteri oláh pap hogy „az ördögök az emberi nemzetnek veszedelmére együtt tanácskoznak, ezt talalák és eszelekedék, hogy mind egy cédnybe posztozának, melyből lett valami mag, és az elfilhetődven, nőtt beléke az dohány” — mert bizony meghallgatták ő kemét, de azért a „sátán tojását” tovább is szipozták.

A gyulafehérvári országgyűlésen 1686-ban, majd a 1688-iki radnóti országgyűlésen ismét hoztak törvényt a dohányosokra s még sem volt semmi foganatja. Utóljára 1679-ben, a segesvári országgyűlésen foglalkoztak a dohányzás kérdésével s ekkor hozták a legszigorúbb rendeleteket. Az Apaffy halála után megszűnt a dohányosok szigorú üldözése, sőt a gubernium o-

dohány monopoliutum már bérbe is adta habár a tiltó rendeleteket nem helyezte hatályon kívül. Pedig „isszák szélében mindenütt, piacokon árujják, harmincadokon behozzák s a gubernium látja hasznát”, szóllt fel Bethlen Miklós kancellár, kinek apellatumára véleménymondás végett Nalácy István, Apor István és Haller István tanácsosok bizattak meg, kik közli Nalácy ugy vélekedett, hogy a dohányszívást csak „az isten tilthatja és találhatja.” Apor és Haller a dohány jó hatását némely dolgokban elismerték ugyan, de a tiltó rendeletek fentartását javasolták mindezek dacára, mert tapasztallták, hogy a füstdohányzás miatt a „paraszt felhágy a bérés egy széna boglyára és ugy dohányozik.” A Bethlen javaslata mégis győzött s ezáltal a dohánykereskede s öbánytervezés engedélyezve lett. Takáts Sándor lejegyzzi, hogy kezdetben háromféle dohányt termeltek: basa dohányt, galyás dohányt és cigány dohányt. A cigány tabakát azonban „buzgó vizzel” kellett leönteni, mert különben leette a bőrt az embernek nyelvérol.

A régi jó idők siratója br. Apor Péter „Metamorphosis Transilvaniae” című korrajzában szomorkás hangon ír az erdélyi dohányos állapotokról. Őt nem győzte meg semmi argumentum s szívét nem lágyította meg az uralkodó nyavalyja sem. Az erkölcsök romlásának okozóját látta a dohányban s ebbeli nézetének kifejezést is adott: Semmi nyajasság — ugymond — ma Erdélyben, ha csak ottan ninesen tubák pixl vagy feif tubák; nem vala ennek híre a régi időben... Nem szívja akkor sem az portábakot, sem a füst tudákok, kivált gyermekkoromban, hanem kocsis, lovász, darabont azok is riténen, hanem a hajduk és a fejedelem nemetjci s peccerei s efléké.”

Magyarországon a dohányzás lassabban és jóval későbbben terjedt el, mint Erdélyben. A török katonaság terjesztette el itt is, kezdetben a délvilékén, majd a tiszai, dunai részeken és a felső vidékeken. A kucme mozgalmak idején a dohányzás már nagyobb arányokban terjedt és a kuruc táborokban rendes szokássá lön. A „nagy pipájú, kevés dohányu” szállóige is ezen a révén vált ismeretessé. De terjesztették a dohányzást a hazánkban levő zsoldos hadak is, ugy hogy a nép az erdélyinél jóval szigorúbb törvények dacára, mindjobban megkedvelte és élvezte a dohányzást. Pénz, bot, börtönbüntetés járt még a XVIII. század második felében is a dohányzásért, de legszigorúbb volt Zempléncvármegyének 1672 febr. 22-én kelt rendelete, mely jog és jószág büntetéssel sújtotta a dohányosokat, — még sem tudta a népet leszkotálni. Végül, mikor belátták a büntetések céltalan voltát, nem is alkalmazták többet a törvényeket, hanem teret nyitottak havonként a dohánytermelésnek, hogy a nép „fejős dohányos hójag” jábót most már bátorosan önöngethesse pipáját, melyben az édes méreg, a sátán tojás, a keserű tünnek nevezett „tobáka növényét” füstölögt.

Z u b o l y.

HIREK.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Miksits Aladár budapesti fővámszövet a csikgyimesi vármihatalhoz fővámszedővé nevezte ki.

Tisztelgés a főispánnál. A gyergyói járási tisztviselők és a gyergyói községek

előjárói március 25-én tartott értekezletükön elhatározták, hogy Mikó Biliót nyug. megyei főispánnak, a valóságos belső titkos tanácsos méltósággal történt künntetése alkalmából, üdvözlő leíratot küldjenek. Az üdvözlő leíratban a járási tisztviselők előjárói, míg egyrészt örömeiket fejezik ki a főispánt ért magas és méltó künntetés felé, másrészt fájdalommal látják a tapintatos és humánus vármegyei főnöknek a vármegyei kormányzat előrel. való távozását. Az üdvözlő leíratot a kegyelmes urnak a napokban fogja átadni az erre felkért küldöttség.

Áthelyezés. A püspök Kádár Matyas csiksomlyói segédlelkész Gyergyószentmiklósa helyezte át.

Szent misszió Kászonyfaluban. Kegyes és híveink lelkiüdvét mindig szíven hordó püspökünk bücsitkezéséből Lollok lávárata atya és Mikes János grófygyergyófalvi plebános felkes vezetésével március 18-tól kezdődőleg 8 napon át szent misszió tartott a hitközségben, oly érdeklődés mellett, hogy a helyi róm. kath. hívek teljes számban mindig, a szomszéd plebánia-hívek felváltva s még a nem róm. kath. vallásúak közül is feltűnően sokan hallgatták mindig a naponként kétszer tartott vonzó és lélekemelő beszédeket. A gyónatást kezdettől fogva egész nap folyamán végezték reggeli 5-től este hat óráig bámulandó kitartással, de az utolsó napokban, midőn belátták, hogy nem lesznek képesek a kitűzött 8 nap alatt a jelentkezőket kihallgatni, még négy szomszédos lelkipásztor segítségét vették igénybe, mert a gyónók száma ez alkalommal háromszázal haladta meg az előző évi gyónók átlagos számát. Bizton lehet állítani, hogy minden honlelvő hívő élvezte ez alkalommal szent gyónását. A közbe eső esőtörtökön a legméltóságosabb oltárizsentség kiengesztelésére fűnyepélyes veszeri tartott. Az utolsóelőtti napon a jó és fáradhatatlan missziós atya még a kérdéseket is külön részcsitette a pápai szent áldásban. Utolsó napon a felállított „misszió kereszt” megszentelése az előhozott tárgyak megáldása után, még egyszer zárt beszédeben szólt a hívekhez, meghagyván nekik, hogy a látogatás- és hallgatás szívébe vésse, a jámborságban állhatatosan végig megmaradni iparkodjanak. Ezután a vérontás nélküli áldozat mutatott be, mely alatt a gyónók utolsó csoportja részesült a szent áldozásban. Végül „Te Deum” énekléssel és hálámával a szent misszió befejezést nyert. Bartha Ferenc, helybeli plebános szívóll fakadt szavakkal köszönte meg a missziósoknak fáradságukat. Templomból kijövet pedig a plebánia udvarán egyik helybeli tanító a hitközség nevében, s a fehér-ruhás leányok sorából a vezető szép elővirág csokor átnyújtása mellett a serdülő ifjúság nevében — vetek bucsut és mondottak. Isten hozzád — ot a jó missziós atyáknak, akik ebéd után nagy számú közönség szerezkesikvántalí közt vonultak a szomszédos kászonykablai plebánia missziójuk tovább folytatása végett.

A posta és a gyámpénztár. A belügyminiszerium körrendeletét intézett az árvászekkekhez a gyámpénztárakból magánfelek részére kifizetendő összegeknek posta-

utalványnyal való elküldése tárgyában. Elrendeli, hogy az árvászekkek nem helyben lakó magánfelek, gyámok és gondnokok részére kifizetendő összegek utalványozás alkalmával utasítsák a gyámpénztárt (vagy megyei gyámpénztárként működő adóhivatalt) hogy a kiutalványozott összeget a portóköltségre szükséges összeg levonásával az előzetesen bekiandendő szabályszerű nyugtákra postautalványnyal küldje el a postafeladóvevényt a nyugtával árvászekki utalványnyal együtt a napló megletelem kiadási tételéhez csatolja. Intézkedik továbbá az árvászekk, hogy amennyiben a vármegye területen gyámpénztár tartására belügyminiszeri engedéllyel felmunkált községek vannak, azok a nem helyben lakó magánfelek, gyámok és gondnokok részére kiutalványozott összegek elküldésénél szintén az előir. módon járjanak el.

Előmunkálattal engedély. A kereskedelemügyi miniszer gróf Teleki Ádám marosnyári lakos nagybirtokosnak a m. kir. államvasutak Homoródi állomásától Mirkvászár Zsombor Homoródujlai Homoródkarácsonfalva Homoródoklad Homoróddalmás községek értesítésével fővéltig vezetendő szabványos nyomtamu helyiérdekl. vasutvonatra kiadott előmunkálattal engedély érvényét a lejárattól számított további egy év tartamára meghosszabbította.

Bábatanfolyam. A kolozsvári tud. egyetemre folyó évi szeptember 1-én bábatanfolyam kezdődik, melyen a volt erdélyi részek szegény sorsu bábatanvendékei számára rendszeresített 20 ösztöndíjas hely van áreszedésben. Az ot hónapig tartó tanfolyam alatt a felvett növekedések a szűlelti írtézetben lakást, teljes ellátást és kisebb kiadások fedezésére haví 10 K. készpénzt kapnak tejenként. Pályázati feltételek az összes községi és körjegyzői uradokban, megtudhatók.

A közönség figyelmébe. Ezúton is jól hívjuk a n. é. közönség figyelmét, Dóczy János férfi-szabó hirdetésére, mivel a közönségnek egy újabb szolgáltatást kíván tenni akkor, mikor szolid és olcsó áron ad teljes férfi öltönyhöz finom szövetet és mindenemű hozzá valót a hirdetésben kitett áráért és ezzel a közönségnek megkönnyíti a beszerzést, a mi sokszor nehézségekbe ütközik, mivel a megrendelő idegenből kell, hogy meghozassa a sokszor nem megtelelelő árut, azonban kívánatra a megvásárolt anyagot el is készített saját műhelyben.

Bélyegzők és pecsétnyomok megrendelési gyűjtése. A kereskedelmi miniszeri rendeletet becsatolt ki, melynek értelmében bélyegzőkre (festékes pecsétnyomokra) csak az van jogosítva más szemelyeknél, mint a kik megrendelések vegett már az 1900. évi XXV. törvénycték 1-ső §-ának rendelkezéséhez képest is felkereshetők, megrendeléseket gyűjteni, a ki részbeni jogosultságot a) a menyiben önálló iparító, illetve ázteltulajdonos, iparigazolvánnyal, b) a menyiben pedig megbízott, az illető cég részéről nyert c. közjegyzői okirat alakjában kiállított írásbeli megbízással igazolja; e mellett tartozik az illető egyén ezen igazoló okmányo-

kat úgy a teleknek, mint hatóságoknak kívánatra felmutatni.

A „Zenélő Magyarország”. Zongora és hegedű Zeneműfolyóirat most megjelent XII. évfolyam 7. füzeté a következő érdekes zenetudalommal jelent meg: I. Ifj. Lányi Ernő „Jégvirágok” magyar dal Harányi Kálmán rendkiv. írói poétikus szövegére. II. Ifj. Lányi Ernő „Kecskeneti nóta”, népszerű buszár nóta. III. Tschaikovsky Péter „Boszorkány az erdőben” Hexe im Walde szalon darabot. IV. Silberberg J. A. „Niobe” című bájos angol intermezzót. V. Schumann Robert, „Erdőzugas”, Waldesgesprach, a hangverseny termékből eléggé ismert máddal György Marzi magyar szövegével. Mindegyik gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek fontos zeneműfolyóirat minden egyes füzeté, úgy, hogy előzetes az erdemesebb zeneműveket, havonta kétszer, mindenkor 10-12 oldalon kapják. Előfizetési ára: egész évre (24 füzetre) 12 korona, félévre (14 füzetre) 6 korona, negyedévre (6 füzetre) 3 korona. Egyes füzet 60 fillér. Előfizetni az e számmal meginduló II. negyedévre, valamint az előző negyedekre is a „Zenélő Magyarország” (Klokner Ede) Xeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII. József-körút 22/24. hol egyáltal minden nyomtatásban megjelent Zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

Előfizetési felhívás.

Április hó 1-ével lapunk új negyedebe lép. Felhívjuk mindazon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetési díja e napon lejár, hogy azt idejekorán megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésén szűn t álljon be.

Azon tisztelt olvasóinkat pedig, kik eddig lapunkra még elő nem írtettek, arra kérjük, hogy ezt most megtenni sziveskedjenek, mert ez által lehetővé teszik, hogy lapunkat mindinkább kibővítsük és mind hathatósabban küzdjünk közönségünk és a haza érdekében.

Lapunk irányát és szellemét mindenki ösmerli, akik pedig ne. 1 ösmerlők, tudomást szerezhettek róla a mostani politikai mozgalmak idejében. Jelszavunk a független, hatalmas és egészséges magyar nemzeti állam és különösen szűkebb hazánk — a székyeléség — jogos érdekeinek kivívása.

Előfizetési árak:

Negyedévre	2 kor.
Félévre	4
Égész évre	8 „

Előfizetéseket mindég fölvesz lapunk kiadóhivatala.

ÉLŐ VIRÁGOK.

Minden alkalomra, ugymint eljegyzési és egybekelési ünnepekre díszes virágcsokrok, a közeledő husvétl ünnepekre szebbnél szebb mélicsokrok kaphatók BIRÓ DÉNES vendéglősnél Csikszereében.

Legújabb divatu, szebb-nél-szebb, művészi kivitelű képes és színes

Levelező-lapok

olesón kaphatók

Gyönös Gyula
könyv, papír és írószer
kereskedésében.

A leghiresebb kötőgépek
házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár
magyar képviselete

Budapest, Erzsébet körút 23.
részfelírtásra is kapható.

Arjegyék ingyen és bérmentve
Varrógépek és kerékpárok raktára.
Fogl József Lajos.

Pontos és lelkismeretes kiszolgálás!

Szolid árak!

Temetkezési intézet!

Alfirott ajánlja meghívóinak valamint a helyi és vidéki nagy közönség szíves figyelmébe és pártfogásába az újonnan kijavított **stilszerűleg üvegesre átalakított**

gáskocsiját és koporsó beeresztő

készletét. Egyszintén bármilyen temetéshez szükséges fakoporsó, szentföld, sírkoszoru, gyertya, szallagok, virágok stb., stb. cikkeit a legutányosabb árakért.

Figyelemre méltó!

Amik alkalom állán fenti szükségleteiket alfirottal szerzik be azoknak a fentemlítt gáskocsit és sülyeszőlő gépet nagyon esakély díj mellett becsajítja rendelkezésükre.

A nagyérdemű közönségnek megkeresésére mindig szolgálatára készen vagyok

Csikszpiviz, 1904. szeptember hóban

kiváló tisztelettel

Szabó Ferenc, kocsigyártó.

Pontos és lelkismeretes kiszolgálás!

Kevés haszon, nagy forgalom!

Pártoljuk a magyart

s vegyünk csakis Magyarországbán.

Legfinomabb kivitelű
igen ezélszerű villany
világítás

zeblámpa
csak 3 korona.

Tejes dohányzó készlet
csak 5 koronába
kerül és pedig 1 finom
n. tajtékpipa kínai
ezüst foglalatral 1
hozzávaló pipaszár 1
ezélszerű dohány
zeszó 1 gyufatartó 1
tajték szívarszopoka
1 szivartára 1 házi
pipa szárral együtt 1
tajték szivarkaszopoka
1 szivarvágó 1 szivar
hamutartó 10 db.
összesen

4 és fél kő körülbe-
jár 50 db körültele-
illatu finom pipere
szappan csak 5 kor.

Egy nagy amerikai gyár tökérejutása folytán azon helyzethe jutottan,
hogy az alant felsorolt 40 darab szabadalmazott amerikai ezüst árakat melyen
leszállított aron potem 6 frt. 40 krépt szállíthatom bárkinék és pedig:

- 6 db amerikai szabadalmazott ezüst asztali kés valódi angol pengével
- 6 db amerikai szabad, ezüst evővilla 1 darabból
- 6 db amerikai szabad, ezüst evőkanál
- 12 db amerikai szabad, ezüst kávéskanál
- 1 darab amerikai szabad, ezüst leves merítő kanál
- 1 darab amerikai szabad, ezüst tejmerítő kanál
- 6 darab angol „Viktoria” pohártálcá
- 1 darab remek asztali gyertyatartó.

40 darab összesen csak 6 frt. 40 krépt ezen tárgyak ezéltől 40 forintba kerültek
Az amerikai patent ezüst egy teljesen fehér tón belül is, melyét jól
állást vállalok.

Megrendelhetők utánvét mellett.

Neumann József-nél

Budapesten, VIII., Örömvölgy-utca 16.

Konyhakészlet

5 darab solingeni pen-
géjű kés és 1 darab
szelvelő villa csak
4 kor. 50 öllér.

6 darab zománcozott
fazék és 6 darab lá-
bas különböző nagy
ságnak csak
5 kor. 90 öllér

Egy valódi
Roskópfóra
kétévi jótállás mellett
csak 5 korona.

Szolid és szabott árak!

Merza Rezső

első temetkezési intézete Csikszeredában (főtér).

Ajánlja előforduló halálesetek alkalmával dusan berendezett raktárát, mindennemű
fa- és érezkoporsókban, nagy választék halotti felszerelésekben, koszorúk és koszoru
szalagokban. Továbbá szobadisz, kapudisz és minden o szakmába vágó felszerelések,
a legmagasabb igényeknek megfelelően újonnan berendezve.

Diszes halottas kocsit az általán rendezett temetésekhez díj nélkül adok használatra

Előforduló esetek alkalmával intézetemet, a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe
ajánlván, maradok tisztelettel

MERZA REZSŐ.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Nyomatott a kendő Gyönös Gyula könyvnyomdájában, Csikszeredában.

Legfinomabb kivitelű elvártató fűzők, koporsók.

Fakoporsók 2 koronától feljebb.